

Bas van de Westerlo, Tonny Sonderbaek en Jered Heesters zijn ervan overtuigd dat met duurzaamheid en C2C geld te verdienen is.

Cradle to Cradle bewegwijzing in sportcomplex Egerbos

Lever toegevoegde waarde met duurzaamheid

Door: Yvonne Keijzers

Duurzaamheid, recycling, Cradle to Cradle of circulaire economie. Het zijn begrippen die je niet snel in de signmarkt tegenkomt. Maar het aandeel duurzame producten begint groter te worden, zowel in printmachines, materialen als in plaatmateriaal. Langzamerhand begint het besef door te dringen dat het noodzakelijk is om niet alleen minder vervuילend te werken, maar juist een positief verschil te maken voor mens en milieu. En het mooie is, dat kan ook nog eens geld opleveren. Want het levert signbedrijven de kans op om zich positief te profileren en niet mee te hoeven gaan in de negatieve prijsspiraal. Het Deense bedrijf DanSign levert als eerste ter wereld een Cradle to Cradle (C2C) gecertificeerd bewegwijzeringssysteem. In het sportcomplex Egerbos in Venlo zijn de producten toegepast.

Tonny Sonderbaek

Ondernemers willen geld verdienen. Wat dat betreft vormen signbedrijven geen uitzondering. Binnen de signmarkt is de concurrentie echter hoog. Bedrijven grijpen dan ook snel naar het prijswaapen om zo toch klanten voor zich te winnen. Maar er zijn altijd bedrijven die goedkoper zijn. Daar valt niet tegenop te concurreren. Het is beter een echte toegevoegde waarde te leveren aan klanten. En duurzaamheid is zo'n toegevoegde waarde. Bovendien zijn er steeds meer

bedrijven en overheden die in hun aanbesteding extra punten toekennen aan duurzaamheid. Waar de overheid tot nu toe aarzelend was, lijkt ze nu nieuw elan te vinden. Nog vóór de zomer komt de rijksoverheid met nieuwe plannen om duurzaam inkopen sterk op de kaart te zetten.

Voorrang

Venlo profileert zich als de Cradle to Cradle stad. Het is de stad die Michael Braungard als uitvalsbasis koos toen hij het begrip in Nederland bekendheid gaf. Het nieuwe Stadskantoor Venlo, dat in 2016 geopend

wordt, is een voorbeeld van Cradle to Cradle en circulair ontwerp en inkoopbeleid. Het eveneens in Venlo gevestigde C2C ExpoLAB is een adviesbureau op dit gebied. Adviseur Bas van de Westerlo helpt onder meer bij bouwontwikkelingen en aanbestedingsprojecten. “Wij willen inspireren en helpen”, zegt hij. “Er is echt geld te verdienen met duurzaamheid en Cradle to Cradle. Ook bij het sportcomplex Egerbos kregen bedrijven die aantoonbaar duurzaam werken voorrang boven anderen.”

Educatieroute

De sporthallen van het complex Egerbos worden gebruikt door verschillende scholen. Het betekent dat heel veel leerlingen en docenten dagelijks het gebouw bezoeken. Dat bracht Van de Westerlo op het idee een educatieve route aan te brengen in het gebouw. Op verschillende plekken zijn op A0, A3 en A4 formaat informatieve borden aangebracht waar bezoekers informatie kunnen vinden over de toegepaste C2C bouwelementen en -materialen. “Er is nog zo weinig bekend over de Cradle to Cradle denkwijze en materialen. Dit is een uitgelezen kans andere doelgroepen te bereiken”, verklaart Van de Westelo.

Modulaire bewegwijzing

Dansign, een van oorsprong Deens bedrijf, kreeg de wereldwijde primeur van een Cradle to Cradle certificaat

(brons) voor haar bewegwijzeringsysteem PlanSign. CEO Tonny Sonderbaek kwam voor de gelegenheid uit Kopenhagen. Het bedrijf is van oorsprong een typisch signbedrijf, maar levert inmiddels bewegwijzeringsystemen wereldwijd. “Mijn vader begon met het bedrijf in de garage, zoals zoveel signbedrijven”, lacht Sonderbaek. Het bedrijf ontwikkelde bewegwijzering voor onder andere ziekenhuizen, onderwijsinstellingen, vliegvelden en kantoren. “Op een gegeven moment irriteerde het me dat er bij iedere personeelswijziging een ander bordje opgehangen moest worden. Daarom hebben wij dit systeem ontwikkeld. PlanSign is modulair opgebouwd en wij hergebruiken 85% van het materiaal. Het product is 100% Cradle to Cradle. Helaas zijn de printmaterialen en inktten eenvoudigweg nog niet zover. Nu gebruiken we PVC vrije folies in combinatie met Latex printsystemen. Maar we zien op dit gebied dat leveranciers steeds meer stappen maken naar duurzamere oplossingen.”

Jered Heesters is in Nederland verantwoordelijk voor verkoop van de DanSign producten. Ook bij het sportcomplex Egerbos begeleidde hij het project. “In dit geval kregen wij de gunning omdat ons product PlanSign gecertificeerd is”, vertelt hij. “PlanSign is een compleet bewegwijzeringsysteem. Elk product bestaat uit 5 mm gerecycled aluminium, met een gepatenteerd magnetisch sluitsysteem. Hiermee kun je onderdelen snel wisselen, zodat niet het hele bordje gedemonteerd hoeft te worden. Op deze manier is het mogelijk binnen één project met hetzelfde bewegwijzeringsysteem te werken: vanaf de entree tot aan de vergaderzaal.” Sonderbaek: “Bewegwijzering moet mooi zijn. Vandaar dat wij vanaf de start heel veel aandacht schonken aan het ontwerp. Want een duurzaam product kan ook mooi zijn.” Het product werd ontwikkeld in samenwerking met PLH Architects en ontving in 2013 de iF Design Award.

“En het mooie is”, vervolgt Jered Heesters, “PlanSign van Dansign bestaan niet alleen uit gezonde en veilige materialen. Ook is nu al een restwaarde afgesproken, variërend van 5% tot 25% van de aanschafprijs, afhankelijk van de gebruiksduur.” Sonderbaek: “Verlaat de klant het pand halen we alles op en wordt het geheel hergebruikt. Hiervoor hebben we 2 fulltime mensen in dienst die dagelijks hier mee bezig zijn. We halen de producten van over de hele wereld terug.”

Wat is Cradle to cradle?

Cradle to Cradle betekent dat elke grondstof, elk materiaal, volledig hergebruikt moet kunnen worden zonder dat het zijn waarde verliest. In dat geval is er sprake van ‘upcycling’ en niet van ‘downcycling’ zoals meestal het geval is: een materiaal kan vaak niet tweemaal voor dezelfde toepassing worden gebruikt, maar krijgt meestal na recycling een inferieure toepassing.

De term is bekend geworden door de Duitse chemicus Michael Braungart en de Amerikaanse architect William McDonough. Zij onderscheiden twee cycli waarin materialen kunnen circuleren: de biosfeer en de technosfeer. Materialen in de biosfeer zijn biologisch afbreekbaar, dit zijn organische stoffen die composteerbaar zijn. Materialen in de technosfeer kunnen eendeloos hergebruikt worden voor industriële toepassingen. Meer weten, ga naar www.c2c-centre.com en www.dansign.nl

In het complex Egerbos zijn verschillende formaten van de PlanSign bewegwijzering terug te vinden.

Project Egerbos

Het C2C ExpoLAB werkt aan bewustwording en begeleidt de toepassing van de circulaire principes van Cradle to Cradle in de bouw en aanbestedingen. In die hoedanigheid was het C2C ExpoLAB ook betrokken bij het ontwerpproces en de aanbesteding van Egerbos. Waar mogelijk passen ze producten toe die gezond en veilig zijn, al dan niet met een C2C certificaat. Het ontwerp van architect Rob van Vugt i.s.m. 2.0 architecten kreeg in dit geval de opdracht, waarbij één sporthal werd verbouwd en één sporthal nieuw werd gebouwd. Binnen het complex zijn acht verschillende Cradle to Cradle materialen toegepast, waaronder vloerbekleding en de signing. Verder wilde Van Vugt zorgdragen voor een transparante en veilige omgeving met gezonde materialen en functioneel groen. In de praktijk betekende dit glazen wanden die zicht bieden op de (groene) omgeving. Het glas zorgt niet alleen voor voldoende daglicht, wat een uitzondering is in sporthallen, maar zorgt er ook voor dat graffiti geen kans krijgt. Ook de groene buitenmuren waar hedra's tegenaan klimmen, zijn graffiti-bestendig. Van Vugt zorgde ervoor dat verschillende materialen worden hergebruikt. Zo zijn oude planken uit het plafond verwerkt in de nieuwbouw en terug te vinden als tribune. Twee daken doen nu dienst als groendaken er is zoveel mogelijk gebruik gemaakt van natuurlijk daglicht. Door één van de hallen vier meter diep te verzinken was het mogelijk op natuurlijke wijze energie te besparen.

Project Egerbos

Projectarchitect
C2C-Projectbegeleiding C2C ExpoLAB
Bewegwijzering en signing

Rob van Vugt
Bas van de Westerlo
Dansign